

PER JAER.

5 FR.

voor St-Truiden.

HET RECHT

PER JAER.

6 FR.

Voor buiten.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND

GODSDIENST.

VRYHEID.

Dit blad verschijnt tweemaal per week, les Woensdags en des Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, HUB. DE COCQ CRETEN, te St-Truiden. — Jaerlyksche inschryving voor St-Truiden, 5 fr.; vrachtyr voor alle andere plaatsen des ryks, 6 fr.; voor Iolland, 7 fr. 30 c. — Prys der insertie, 15 centiem den drukregel; 40 centiem de reclamen. — Brieven, artikels, geld, enz., vrachtyr toe te zenden.

HET OPENBAER ONDERWYS EN HET LIBERALISME.

De logien der vrymetselary, waer de opperhoeden van het liberalismus hunne ingevingen gaen, hebben het bevelwoord gegeven aen al hunne dagblauen om meer dan ooit te werken te einde ten Staet meester te maken van het onderwys der jeugheid. Reeds zou de Staet meester zyn van al de taken van het onderwys, hadde de Grondwet niet d te stellig de vryheid van onderwys daergesteld. Zonder artikel 17 der constitutie zouden de catholyken al lang in de onmogelykheid zyn hunne kinderen te onderwyzen volgens de godsdienstige principien die zy belyden. Men denke nogtans niet dat de Grondwet alleen magtig genoeg zy, om de vryheid van onderwys zonder belemmering in stand te houden. Onze liberale bazen vinden altyd middelen om de duidelyste en stelligste wetten te verydelen of magtelooos te maken. Heigeen de letter der wet verbiedt te doen, doet men administratievelyk door indirekte middelen; men zoekt onwegen om tot zyn oogwit te komen. Als men alzo te werk gaat, verwerkt men minder opspraak en schokt met het nationaal gevoelen zoo zeer niet. Wel is waer, men heeft meer tyd noodig om te geraken waer men komen wil, maer wat vroeger of wat later men bereikt zyn doel, tot dat de tyd zal gekomen zyn om de vryheden der Grondwet die het liberalismus niet aenstaen ten gronde en met geweld te vernietigen. 't Is hetgeen waermeê het liberalismus ons bedreigt heeft.

Hetgeen de liberalen geweldig tegensteekt in de zaak van het onderwys, is, dat het godsdienstig element, de religieuze invloed, in 't algemeen, de overhand blijft behouden in de gestichten van middelbaer en laeg onderwys. Zy zien met spyt dat waer principien van godsdienst en zedeleer ernstig gewaerborgd worden, juist degene zyn die het vertrouwen der Belgen genieten. In deze scholen ontbreken de leerlingen niet en de dagelyksche ondervinding leert dat zy niet onderdoen voor de gestichten van den staet, die men slechts in het leven houdt by middel van overgrootte subsidien, die het liberael ministerie onophoudelyk put in de beurs der catholyke schatplichtigen. Het maçonismus is woedend op het aenschouwen van dien uitslag, en daerom weikt het met handen en voeten om het onderwys te seculariseren, 't is te zeggen, om het ongodsdienstig te maken, kost wat kosten wil, de priester moet uit de school gesloten worden; want als hy daer verschijnt, komt hy vergezeld van den invloed der religie, en volgens de principien der vrymetselary mag zulks niet geduld worden.

Om tot zyn oogwit te komen, vindt het maçoniek liberalismus niets beter dan het gouvernement aen te stellen als algemeen leermeester. De Staet zal derhalve het onderwys geven; men zal maken dat al de scholen op d'eene of d'andere wyze van den Staet afhangen; de Staet zal meesters en meesteressen vormen die buigzame werktuigen zullen zyn in de kiezingen en andere zaken waer de Staet meester wil spelen. En welke zyn de zaken waer de Staet zich niet wil by bemoeijen? Wy kennen 'er schier geene meer. Het gouvernement streeft van langs om meer naar eene volstrekte centralisatie.

FEUILLETON VAN HET RECHT.

DE OPPASSER VAN DEN MAJOOR.

Na den gewonnen appel werd Frans Miermans by den majoor outboden. Frans was nog geen gansche zes maanden by het leger of zoo werd by al gehouden als een der behendigsten in de exercitie van het voetvolk. Zyn gedrag evenaerde zyne schranderheid en daerby was hy nog een der knapste soldaten van het regiment. Middelmattige gestalte, roud en bloozende wangen, zwart haar, zwarte knevel onder den neus, een oog vol geestdrift, fyne leest en een allerdienswilligst voorkomen.

Miermans, vroeg de majoor. zoudt gy myn oppasser zyn? voor stal of peerden moet gy niet zorgen; gy zoudt slechts my alleen moeten oppassen en dan door den dag al eene booschap doen voor myne dochter. De koop werd op staenden voet toegesloten, en na verloop van eenige weken zag de majoor door geen ander oog meer dan door die van Miermans. Niets zoo goed, sprak hy tot zyne eenige dochter Ludovica, jeugdig meisje van een negentien jaer, en die hare moeder verlorien had, dan jongens van den buiten; zy zyn veel gediensiger dan die uit de stad en tinnemend verkleefd aen hunnen meester. De dienstmeiden van Ludovica, alsmede de andere knechten van den majoor, dat een ryke vent was, moesten onder den boerenjongen staen, die zoo veel als een twee Joseph in het huis van Putphar geworden was. Deze eergelykheid moest echter boegaemd geen kwaed verdoeden op Ludovica doen bestaan, die, schoon ook overal

Ziehier hoe het liberael ministerie de vryheid verstaat. Centraliseren en altyd centraliseren, dat is wat het gouvernement wil, en hierin wordt het krachtig ondersteund door zyne arrondissement-kommissarissen, die byzonderlyk in de landelyke gemeenten de gemeentevryheden zooveel achten als het stof hunner schoenen. Wy zullen voor het oogenblik ons niet verder uitweiden wegens deze zaak.

De middels die de Staet gebruikt om allengskens meester te worden van het onderwys, zyn menigvuldig en zouden zeer krachtig zyn, indien het godsdienstig en nationaal gevoel der groote meerderheid der belgische bevolking zich niet verzette tegen het ongodsdienstig plan, dat de antinationale party, op 't bevelwoord der vrymetselary, wil ten uitvoer brengen. Die middels zyn van zulken aert dat ieder-een gemakkelijk beseffen kan waer zy naertoe leiden, te weten naar de vernieling van het godsdienstig element in de scholen. De godsdienstige invloed van den priester moet maer overal gedwaersboemd worden, en wel byzonderlyk in de gestichten van onderwys. Men heeft schoon hun doen op te merken dat de vernieling van het godsdienstig element het zedebederf voor gevolg zal hebben. Dat geloofelzy niet, of liever gebaren het niet te gelooven: want volgen hen zyn de goede zeden zoo nauw met den godsdienst verbonden dat zy onafhankelyk van de geloofsbegrippen niet kunnen bestaan. Ziedaer nog een dier nieuwe principien die wy aen het progress der eeuw te danken hebben; want voorheen heeft men nooit zulke bewering durven staende houden, tenzy in de logien der vrymetselary en tydens het fransch schikbewind van 1793.

WIE IS ER LIBERAEEL?

De doctrinairen willen hebben dat zy en zy alleen liberael zyn... omdat zy vryheids vleesch eten, met God en zyn gebod lagchen, de studieburzen der catholyken trachten te snyden, de kerkhoven gemeen willen maken en eendelyk... LIBERAEEL zyn van 't geld der algemeenheid ten gunste van eenige leve kinderen die in alle vakken het diploma der verslaefheid hebben verworven.

Maer spreekt men niet van verminderingen van lasten, van afschaffing der militie, van taefregt voor de Vlamingen of iets dergelyks, want dat zyn al doodzonden volgens de voorschriften van de doctrinaire ministerie.

Echter zullen wy eens vragen of de militie, welke eenige gewaende liberale gazetten vroeger EEN ONZEDIG MISBRUIK vonden, of de militie — die zy heden niet meer WILLEN AFSCHAFVEN — een heel liberael steisel is?

Wy zullen vragen of het liberael is de burgery te plukken en pit te wringen om de budgetten te verhoogen en de groote ambtenaers al meer en meer te vetten, terwyl men de kleine bedienden tusschen hangen en wurgen laet voortdobbieren?

Wy zullen vragen of het liberael is in de Kamers eene SAMENZWERING VAN EENIGE PERSOONEN te maken om de belangen te dwaersboomen die men moet voorstaan en verdedigen?

Of het liberael is den mond vol te hebben van spaerzaamheden en tevens de penningen der burgery met volle bakken door het venster te werpen, om alzo met eenen vergulden haek AENHANGERS op te vissen?

Is het liberael een volkstevend en vrygezind programma te dwaersboomen en tegen te werken, van wie het ook kome?

Is het liberael, wanneer men moedwillig zyn huis in

brand gestoken heeft, van dan moedwillig eene boom in het huis van den gebuer te werpen?

En dit alles doen de doctrinairen nogtans, hierin getrouw aen de bevelen hunner MEESTERS.

Het toekomende en MET ONGEDELD VERWACHT ministerie wil de openbare magten decentraliseren, de belastingen vereenvoudigen en verminderen, den kring der praktische en burgerlyke vryheden verbreeden in den breedsten constitutionelen zin... en de zoogezegde LIBERALEN wat doen zy?

Leenen zy aen zulke wyze ontwerpen de hand?

Neen, zy vreezen de vryheid, wanneer die voor hunne tegenparty ook bestaat, en daerom willen zy geene volledige vryheid.

Zy vreezen dat het land de oogen geopend worde door verbeteringen van allen aerd en zich nog meer tegen hen uitdrukke... en daerom bestryden zy die.

Zy vreezen de vermindering der lasten, de afschaffing der militie, de herkenning van ons taefregt, al maatregelen welke — door de regierzyde voorgesteld — haer voor eenwig aen 't bewind zullen plaatsen en met haer de regtveerdigheid, de wettigheid, de politieke regtschapenheid... en daerom willen zy al de noodige verbeteringen belletten, om altoos met steeds onafgevoerde beloften het volk te kunnen verblinden en opruijen.

Zy vreezen in een woord de populariteit die de regierzyde te wachten staet, en daerom vermenigvuldigen zy fabrieken van gedrukte logens, welke hen moeten zwart maken die het met het volk goed meenen.

Is dat alles liberael? Dat de ministerieele lasterpapieren daer eens op antwoorden! (ANTWERPENAEER).

KONGRES DER VRYE METSERS.

DE VRYE METSERS kongres houden! geloof er niets van. De zaak is immers onmogelyk.

Een kongres is eene vergadering waer men zyn vaendel openlyk ten toon spreidt. Dat kan de vrymetsery niet. Dat deed zy nooit, dat zal ze nooit doen.

Die sekte heeft zich ten allen tyde verborgen. Zy schynt maer iets te wezen, zoo lang zy verholen blijft, maer verdwynt by het daglicht; zy is te onbeduidend, te belagelyk in haer zelve, in hare mommeryen of ceremonien, om te voorschyn te treden.

Toonde zy haer, zoo als zy is, elkeen zou weten hoe onredelyk hare gezindheden zyn, hoe ydel en oneenig hare teertseis, hoe onzuivende hare zedentucht, hoe achynheilig hare verwaende dengden, hoe laeg hare vermakken.

Heeft zy daerom niets achter de mouw? Ja wel. Heeft zy het die in 1846 het bekende liberale kongres te wege bragt, en deszelfs programma voorbereide, welk lieden nog tot rgtsoer van 't belgische liberalismus dient.

En nu zal zy, onder dien valschen naam van kongres, een oproep doen tot alle afdelingen der liberalery, om als een man tegen de catholyke gezindheid op te treden. Zy kan de duchtige neerslagen harer handeenaers maer niet vergeten; op het cathoicismus zal zy te wreken.

Men mag er zich aen verwachten; al wat doctrinair is, liberater of vrye denker, gaet aen denooproep beantwoorden; en uit al die vyandige borsten zal maer een kreet opstyggen, de kreet die sinds vele eeuwen tegen de Kerk opsteegt, de kreet die niets nieuws aen heeft, maer altoos met nieuwe kracht wordt aengeheven: VERBRUYZEN WY DE FAERLOOZE!

Ziedaer, wat het gewaende kongres zyn en doen zal.

KERKHOVEN.

De kerkeraad van St-Gudula, te Brussel heeft eene petitie aen de kamer gezonden, om zich te

verzetten tegen den eisch van den gemeente-raed der hoofdstad, die zich het regt voorbehoudt om in zekere gevallen, de zulken in gewyde aerde te doen begraven, aen welke de geestelyke overheid verpligt meent te zyn de godsdienstige plegtigheden te weigeren.

De kerkeraad bewyst, dat die eisch in stryd is met de wet, alsook met het grondbeginsel der vryheid van godsdienst, en dat daerdoor eene schending der regten van de catholyke geestelykheid plaats grypt; om welke reden de kerkeraad zich tot de wetgevende magt gewend heeft.

Alle onpartydige personen die regt en vryheid boven partygeest weten te stellen, zullen deze petitie ten volle goedkeuren.

De prins de Ligne, voorzitter van het Senaet, die op eene welverdiende wyze het hoog vertrouwen des Konings geniet, keurt het geweldig politiek van het ministerie af. Zeggende dat hy vroeger het ministerie met gematigde wysigingen gestemd heeft, hy heeft laten hooren dat hy nooit zou kunnen zyne goedkeuring geven aen de rooverswet over de studebeurzen, welke zich aen de oude stichtingen strekkende het eigendomsregt, het godsdienstig gevoelen en het regt der huisgezinnen krenkt, en al de grondbeginselen van waren vooruitgang en beschaving onder de voeten verreedt. In een woord, hy heeft doen kennen, dat het politiek des gewelds zynen tyd geleefd had, en dat er geene kwestie meer van in het Senaet konde zyn.

Laten wy hopen, dat die vryzinnige verklaringen aen de heeren ministers en aen al degenen die het schynen te vergeten, den hooge rang zulle herinneren, welken de Grondwet aen het Senaet in onze staetkundige zaken bestemd.

Nog eens, het ministerie is dood, voor langen tyd dood!

ROND FREDERICIA.

Wy hebben het reeds gezegd, de handelwys der Pruisen in Denemark is niet geschikt om aen het beschaeft Europa veel sympathie voor dat volk in te boezemen. Daergelaten nog dat zy het princip het welk hun naar de hertogdommen heeft doen trekken, al te ver gedreven hebben, gebeuren er nog feiten, welke den welpendenden burger tegen de borst stooten. Er is geen roem en eer in te vinden, als men met vyftig opkomt tegen een; als men het klein getal door eene ontzaggyke overmagt verplettert.

De berigten, welke men uit Jutland bekomt, hangen een droevig tooneel op van de verwoestingen, welke de pruisische troepen daer onder eene weerlooze bevolking aenrigten. Niet alleen is het land vernield, de kultuur onmogelyk, de handel en nyverheid gestremd; maer de mensch wordt er erger dan een slaaf in Amerika behandeld. Gansche dorpen zyn als uitgestorven: — de knaep die 'nog niet geen spa werken kan, de gryzaerd die geen kracht meer heeft om ze te behandelen; de geestelyke, gelyk de eigenaer, worden met geweld uit hunne huizen gehaald, om aen de loopgrachten en wallen van den vyand te werken.

Uitgeput van vermoeienis, gedwongen van zelf hunne proviand mee te brengen, afgesloofd en mishandeld en van de gereedschappen beroofd die ze

blanke lange vingertjes afhaelde, waren nog zoo snaterend en zoo ongevonden. Hare handen waren soms nog purperrood gelyk die van een opschietend wicht van veertien of vyftien jaer.

De majoor lag in Namen. Op zekeren morgen bragt hy zyne Ludovica tot aen de statie van den yzeren weg, waer zy eene eerste klas voor Brussel nam naer eene harer vriendinnen en vorige pensionnaetgezellin. Na eenige dagen te Brussel verbleven te hebben, waren zy beiden van zyn naer Parys te vertrekken by eene tante, en daer den Longchamps of de nitkomst der nieuwe mode na te zien. Miermans, die de trouw zelf scheen te wezen, had den sleutel van alle vertrekken; zelfs in afwezigheid van Ludovica mogt er zonder zyne toestemming geene dienstmeid in de vertrekken van Ludovica kome.

De majoor zyn werwerk was by den horlogiemaker en daer hy aen de tesh van Miermans eenen horlogiesleutel hangen zag, vroeg hy onbedacht: Frans hoe laet hebben wy al? Frans trok bedrerd in zyne vuist zyn werwerk uit de tesh en gaf tot antwoord: omtrent dry uren, majoor, twee minuten minder. En op ditselfe oogenblik was het alsof er eene muzyk speelde in de vuist van den oppasser.

— Wat hoor ik? vroeg verbaasd de majoor; is dat uw werwerk?

— Ja wel, majoor.

— Laet eens zien, sprong hy giftig van de tafel op waer hy voor aen 't schryven was. Frans moest de vuist open doen en het werwerk laeten zien: eene dikke gouden repetitie met een karillon of bejaerd, de horlogie

van Ludovica.

De majoor, zonder nog andere inlichtingen te nemen deed dadelyk de wacht kome en wierp Miermans ongenadig in de gevangenis als schelm. De zaak werd met dusdanige spoed, met zulke verontwaardiging doorgedreven dat Frans na verloop van eenige dagen, tot vyftien jaren kruiwagen en tot het vervallen van den soldaeten rang veroordeeld werd. Ludovica was met hare vriendin dieper Frankryk ingetrokken en de brieven van haren vader, den majoor, bleven te Parys liggen tot hare terugkomst. Zy had zich bepaeld met ou en dan te schryven: «papa, ik ben te Lyon; papa, ik ken te Bordeaux.» Frans voor zyne verdediging had staende gehouden dat hy die gouden horlogie van zynen vader had gekregen, enz. Maar de getuigen, al de dienstboden, de vrienden van Ludovica, een horlogiemaker zelf, hadden verklaerd dat het de waerachtige horlogie van Ludovica was. De register van den horlogiemaker, by wien de majoor liet werken, droeg het getal van 11092; en deze zelfde cyfers van Ludovica's repetitie stonden ook in de gouden kas van Miermans zyn werwerk. De proeven waren dus klaer en het had zelfs den regters onnoodig geschenen de getuigenis van Ludovica af te wachten. De diefstal was zoo klaer als de zon en Frans was een schelm.

Toen Ludovica te Parys terug kwam en de brieven van haren vader las, serbleekte zy op eens als de dood, loopt naer den yzeren weg, doet hare aankomst telegraphieren en pylonel op Namen af. De majoor viel byna in onmagt toen hy zyne dochter de diligentie zag u ttre-

hebben meêgebragt, worden ze, na eenige dagen, weêr naar huis gezonden, om door nieuwe dorpeelingen, door brutale dragonders aengehaeld, te worden vervangen. Hoe de soldaten op de rekwisities te werk gaen, is ligt te begrypen; dat men neemt wat men kan krygen, is gemakkelÿk te vallen; burgershuizen en winkels worden geroofd en geplunderd; alles is welkom, en het beste is nog het meest welkom.

Verbeeld u den toestand van vrouwen en kinders, in afwezigheid van alle weerbare mannen, die naar de militaire werken gedreven worden; verbeeld u den angst en droefenis in de dwalende en vliegende familien. Gelukkig nog als de weggehaelden in hunnen huiskring terug keeren!

Middeleryl dat het platteland wordt geroofd, dat men door de rekwisities de laetste levensmiddelen wegneemt, wordt de stad Fredericia door de bommen verwoest.

Fredericia, zoo als heel de oorlog van Denemarken, beval groote lessen voor ons België. Mogten zy nooit op ons toegepast worden, zoo min in wat aengiet de verlatenheid der moedelheden, als in de gevolgen van eene belegering en het bombardement. In geval van belegering zouden onze omliggende gemeenten ernstig behandeld worden zoo als die, welke rond Fredericia liggen.

Ziehier hoe eene correspondentie zich over het bombardement van Fredericia uitdrukt:

De tydingen uit Fredericia verklaren zich allen tegen de doopsche troepen. In plaats van de vestingwerken en het garnizoen aen te vallen, hebben zy 1500 bommen in de arme stad gegoepen, die doordoe grootendeels werd vernield. Terwyl een 20tal ingezetenen, meerendeels vrouwen en kindren, by de gelegenheden werden gedood en gewond. Na dit heldenfeit, hetwelk men in onze eeuw van geen europische troepen zou verwacht hebben, aengzien de verwoesting der stad, met de militaire operaties in geen het minste verband kon staen, zond maerschalk Wrangel een parlementair aen het garnizoen, die het sommeerde de vesting over te geven tot voorkoming van wederkerig bloedvergieten.

De sommatie was volslagen belagchelyk, daer er geen zandkorrel van de wallen door den belegeraer was afgeschoten, veel minder een enkel kanon van de belegerden buiten gevreest, of een enkele soldaat was gewond, hebbende het bombardement der stad, gelyk gemeld, slechts gediend om eene daad van barbaersche geweld uit te oefenen.

Generaal Luning, de deensehe kommandant, een man van groote kracht en volkomen gered, om zich met de zynen onder de puinhoopen der vestingwerken te begraven, antwoorde den parlementair heel kort weg dat van de overgave der vestingwerken geen sprake kon zyn. De parlementair keerde terug, waerna het vuur van de zy der Pruiszen werd hervat, maar alwêr tegen de stad. Toen de Pruiszen van oordeel waren dat zy genoeg vernield was, hield het vuur op en zy trokken zich terug om voor de Oostenrykers plaats te maken, die thans de belegering voortzetten.

Deze byzonderheden komen in geloofwaardige brieven van het oorlogstoonel voor: ik hecht er volke vertrouwen aen, en wil het u daarna zelf gevraagd hebben, wat men in dees geval van de pruisische troepen en van den maerschalk Wrangel denken moet, vooral wanneer men weet dat de overmagt der Pruiszen zoo overgroot was.

Men herkent dat zy 5 maal sterker dan de Denen waren, en dus als 6 tegen 1 vochten. gezonden dan nog van de Oostenrykers, die hen in den rug stremden. Zy hadden bovendien 100 stukken getrokken geschut voor Fredericia geplaat, dat slechts door gewoone vestinggeschut van het oude model verdedigd werd, waerint voortvloede dat de Pruiszen op eenen afstand van 1000 meters over de vestingwe king bren, de stad bombardeerden, terwyl het geschut der Denen zwygen moest daer het by lange na zoo ver niet droeg.

Onder die omstandigheden eene stad te vernielen en geene enkele poging te wagen om dres te schieten en het garnizoen stormverhand ten onder te brengen is eene militaire manœuvre, die het genie van Wrangel misschien tot eer verstrikt, maar die ik, profaan in de verheven oorlogskunst, in myne onkunde ten sterkste meen te moeten veroordeelen. Wrangel zat zich over het bombardement van Fredericia tegenover de geschiedenis hebben te verantwoorden!

KULLAGIE.

Een heer had eenen lyfnecht noodig; de groote heeren, gelyk ge weet, van een ander stuk afgesneden dan het overrige der neus- en baarddragende aerdbevolkers, kunnen hun eigenzelve niet verzorgen en gingen barvoets met de ganzen, indien

de lyfnechten niet bestonden om hun kousen en schoenen aen te doen. Een arme boer die in augustus aen het zichten de middagzon op zynen krommen rug moet laten stygen dat hy verstikt van hitte, versmilt van zweet en verbrand van dorst, dat is niets. Maar een heer die met eenen borstel over den kraag van zynen wandeljas eens moest gaen, dat ware welligt slaeflyke arbeid, verboden zelfs op de afgezette heilige dagen; kullagie! Alles gaat zoo regt in de wereld als de gekrulde steert van een verken. Nu dan de knecht bood zich aen en werd gehoord. Gy zult het hier extra goed hebben, sprak hem de rentmeester den eersten dag toe, indien gy u geleidzaam gedraegt, gy moet alles doen, dadelyk doen wat hy u zal gebieden. Onder deze woorden belt de kasteel-majesteit op den nieuwen lyfnecht. Deze liep dadelyk naar boven: mynheer, wat is van uwen dienst? — Ga daer in den hoek staen bezyden de schouw en pits uw een oog toe. De lyfnecht, eerste goede bloed, ging daer staen met een teoepenen oog gelyk een soldaat die op de schyf schiet.

Als hy daer zoo een half uer gestaen had, kreeg hy een ander gedacht: één oog om te zien wat er moet verrigt worden in mynen dienst is ruim genoeg alsmede één arm. Dus bevoel hy: houd uwe linkerhand gedurig met den pink op den naed van uwe broekspyp. Alwêr gehoorzaemd, doch hoe gewilliger hy was, hoe verder hy doorging; het dat been op, stiet hy tegen den voet van den snul, met één been hebt gy hier genoeg. En daer stond my de schoone met één oog, met één arm en met één been. Zal het nu goed zyn? nog niet: de oogen open, de handen en armen los; bevoel hy bulderend, en ga maerspoedig op uwen kop staen. De heest van een zebedeus alwêr aen 't gehoorzamen, en daer staet hy langs de schouw met de beenen in de lucht zoolang als het mynheer zal bevelen. Nu gewis moet het heerschap tevreden zyn. Pas du tout! Desanderen-daegs joeg hy hem vierkantig de deur uit en huerde eenen anderen. Alwêr een andere! Den eersten dag veroorloofde de heer zich dezen eene kleets te geven. Wat! greep hy zynen meester met de keel en roste hy hem duchtig af; zoo niet, als 't u belieft, ik verhuur m niet om kleets te ontvangen. Den eersten keer, kerel, dat gy 'n oog hand of vinger op my legt, breek ik u den nek. En deze woont nu twaelf jaer by mynheer en is doen en laet geworden. Ergo, ten eerste, daer zyn meesters dat beeren zyn; ergo, de knecht maekt ook wel soms den meester.

Kiezers van het arrondissement Tongeren zyl op uwe hoede!

Waermede? Met mynheer Julliot? Neen, deze wordt herkozen en moet gy herkiezen met de aenstaende ontbinding der kamers.

Doch wy vernamen een wonder nieuws en welk is dit? M. de Renesse Max, wil zich doen herkiezen en door wie? Door de logiebazen? door de associatie-mannen van Tongeren en elders? In het geheel niet. Gy zyl wel honderd uren uit den weg? Door de brave katholieken: ja zelfs door de pastoors, zegen de kwade tongen!!!

Is de Renesse dan bekeerd?

Gy wist dat nog niet? Indien gy het niet weet dan weet zulks toch het Regt: 't is ja om wat nieuws te vernemen dat gy u geabonneerd hebt? Nu dan, M. de Renesse zet zich op rang als conservateur; als de conservateurs hem maer in die hoedanigheid willen beschouwen: ik, zegt hy, ben van de oude »graven van Elderen, ik weet niet van over hoevel »eeuwen; dus conservateur: ik ben verwantschapt »met vele adelyke huizen, die allen of byna allen »van de bewaerde gezindheid zyn: dus ik ook. Gy »ministrouwt u van my omdat ik soms eens met het »ministerie gestemd heb voor de beurzen, de kiezin- »gen van Bastogne en Brugge, om maer van deze »laetste tyden te spreken; gy hebt ongelyk, het was »maer om te bewyzen dat ik onfrankelyk ben, van »de katholieken wel is waer; doch in het vervolg »zal ik zoo ook doen met de liberalen en als zy de »wet zouden voordragen over de kerkhoven, de »kerkfabrieken en nog al eenige andere kleinighe- »den, dan verpligt ik my, zelfs met rooden inkt, en »ik zal een programma met M. Julliot onderteekenen. Zoudt gy nu nog toechenen dat ik niet »conservateur ben of ten minste independent? »

Ziehier, M. Max de Renesse, eerst geloofde ik maer eenvoudig dat gy een eenvoudige liberael waert, nu geloof ik het wel honderdvoudig en ziehier ons antwoord op uw voorgesteld programma; my zyn

niet van uw arrondissement, dus zonder achterdocht maer ook regtuit voor de vuist weg! M. de Renesse ay zyl een liberael! of schoone een gestrooge of vele liberael en wy verzoeken en raden en zullen zooveel wy kunnen al uwe edele vrienden dwingen te gelooven dat uw liberalismus het gevaerlykste van allen is; indien gy van een oud stamhuis zyt, des te erger. Gode zy dank! wy zyn geene democraten; doch wy willen dat de volksvertegenwoordiger het volk waarlyk vertegenwoordigt en als dan die vertegenwoordiger de Pitteurs, de Borggrave, de Woelmont of Thonissen, Revyners en Vliegen heeten dit is ons hetzelfde, als zy maer dapper achter ons vaendel optrekken. Ook uw nob ess zal al uwe vrienden dwingen tegen u te werken willen zy de gunst des volks niet verliezen. En foei dan! Max Renesse is ja liberael en in die kwaliteit mag er geene kwestie zyn van ridder en blazoen: onze confrater van Tongeren, zyn geëerde vriend heeft hem dit zoo dikwyls onder de oogen gebragt. Ik ben zeker dat zoo hy aen de Vollette schryft, hy verpligt is Max Egret te schryven en te teekenen! Voor het publiek zal M. Noyen dit dan toch veranderen, indien men soms zyn blad eens naer een of ander kasteel droeg!

Nu M. Max, als stemmer in de kamer, daer zyt gy zeker een liberael en zult er uw heel leven een blyven, indien dit leven daer nog lang is! Wel is waer gy hebt niet veel gesproken, doch altyd ydel gestemd, dat is te zeggen als er moest gestemd worden, waert gy er altyd by en altyd gelyk de groote klok luide en gy noemt de beurzenwet en Bastogne's en Brugge's belegering eene kleinigheid. Foei dan, foei! ik ben zeker dat Stavelot van Wellen zelfs uit den Limburger begrepen heeft dat dit geene kleinigheid was???

En nu zult gy goed stemmen? O ja, want gy zyt verzekerd dat er binnen korten tyd geene liberale wetten meer voor den dag zullen komen en gy moet toch stemmen. Stemmen zal ik tot myne dood!!!

Deze refutatie van het mondelings discours, door meer dan een uwe gelegeerden is niet geschreven om u te bekeeren M. Max. Wy willen u niet bekeeren en bekeerdet gy u, wy gelooven u niet, noot! van ons geheel leven niet meer! Het was maer om ook eens ons gedacht te zeggen en onze confraters van Tongeren en Hasselt niet alleen laten te kampen en dan om adel, burgery en boerenstand van het arrondissement niet eene vernaming te geven, maer by hen eenen oproep te doen!

Voor Tongeren alleen, voor Limburg en de Natiepleis eene plaats te reinigen, de 5/4 is daer conservateur! Doch begint reeds te beredslagen, gy brave menschen van Tongeren, Loon, Bilsen, Mechelen, Sichen, zet u te peerd als het moet zyn; het is maer een raed van het Regt, gy zult het toch wel doorhalen; maer eene voorafgaende meeting te Tongeren als het uer daer zal zyn met een burgercomiteit te Tongeren, Loon, enz., zou zeker geen kwaed doen.

Ziedaer hoe men te Leuven en in Vlaenderen mannen van deze soort eruit gekluppeld heeft. Echte regtzinnige liberalen gelyk Claes, Theuwissen, Montville, enz., dat gaet van zelf; maer als er politieke huichelary tusschen kruipt, dan moet men op zyne hoede zyn!

Op uwe hoede dus mannen van goeden wil; adel, burgers en boeren van Tongeren!

KERKELYK NIEUWS.

Verleden zaterdag hebben wy de officieuse tyding gegeven van de benoeming van den eerw. heer Vecoven, pastoor te Vli rmaelroot, in dezelfde hoedanigheid benoemd te Houthem. Vandaag kunnen wy die tyding officieel bevestigen. De terugroeping van woensdag moet dus als niet bestaende aanzien worden; wy hebben die terugroeping willen doen, alhoewel wy stellig wisten dat de benoeming echt en vast was. De uitslag geeft ons gelyk.

Door koninglyk besluit van 6 april is M. J. Hoebanx, organist in O. L. Vrouwkerk, tot muzykmeester benoemd in de middelbare school te St-Truiden.

VERSCHILIGE TYDINGEN.

Somers van Zeick is zondag avond op de kael te Diest in het water gesuggeld en verdrinken. Zyne kreten om hulp waren hartseurend en gehoord door vele personen. De duisternis was zeer diep en niemand kon hun redden. Mannen van moed en zelfopoffering ontbraken. Zyn lyk is maandag achter de blauwe brug opgevischt geworden door Jan Spierings.

M. Kersten heeft sinds 1 april opg-houden bestuur-

der loting verschen voor onzen Frans. Hy viel er ongelukkig in; wy hadden de magt niet om velen plaatsvervanger te koopen. Maer, zegten wy 's avonds myne vrouw en ik, dat wy de valise eens open deden? de heer is dood en zy komt ons zeker of wel Frans toe. Wy ontgespen de riemen en sneden het bruin leder open. Hetgeen wy er slechts invonden, was degouden borlogie, een portret en twee honderd franken in geld. Wy gaven de borlogie aen Frans, het portret aen mynen anderen zoon en de twee honderd franken gebruikten wy om eene koei te koopen daer wy sedert eenigen tyd geooz-zacht waren zonder te huizen.

De majoor die zich tot nu toe met groote moete bedwong, begon in dez r y goe; nu is het myne beurt van spreken. Twee jongskens van ruim elf jaren, een tweewing, deden hunne eerste communie. Het was een dag van groote vreugde in den huizen. De twee kinders in hunne jongere jaren altyd zeer zwak van gezondheid, schienen nu het gevaer doorgstien te hebben, en tot manlyke sterkte op te wassen. De familie werd wyd en breed verzocht, byzonder een vaderlyke oom uit Zwitserland, die daer een vermaerd fabriek van uerwerken ophield. Hy kwam op de uitnodiging onzer ouders den dag onzer eerste communie bywoonen; en toen wy uit de kerk wederkwamen, trok hy gen doosje uit zyne tesh en gaf ons beiden eene gouden borlogie, dezelfde die dar nu op tafel liggen.

Ik weet niet wat my verblind heeft de zaak niet na te denken; maer het was zoo lang geleden en na zoo we-

der te zyn van den *journal historique* van Luik.

Men schryft t de K-mpen: « Het kweeken der hoppe heeft dit ja eene groote ontwikkeling in onze heiden gemen. »

De heer Duput d'Heree, die dezer dagen overleden is laet een fatum van verscheidene miljoenen achter. Hy heft twee zonen, waarvan een in het order der jesuiten is getredt.

Te Stokholm is een meisje uit Lapland aengekomen, met het doorn den koning te verzoeken scholen in die noordelyke streken in te rigten, want tot nu toe heeft Lapland slechts rondreizende onderwyzers die op grzette tyden distreken b zoeken. De moedige Laplanderin, die de rei naar Stokholm op hare lang houten schachtsen heeft igelegd, een zeer bevallig meisje, is door den koning en e koninginn-wedwe, benevens den minister van onderys, vriendelyklyk ontvangen. Zy betoont zich zeer voldan over den uitslag harer reis.

De kapita van het regiment der grenadiers, M. Vander Smisse, welke aengeduid is tot het bevelhebberschap over de vfwacht der keizerin van Mexiko, is naar Viramar vertrokken.

Thienen. In den nacht tusschen den 24 en 25meert meert heeft e, op den openbaren weg, in onze stad, eene aenrandig gevolg van diefte plaats gehad. De genaemde Peete Gillard, van Cortenaeken, bet r bekend onder den nam van Pix de Zager of den Heksemmer (want het schynt dat deze in het Hageland voor eenen tooveraar aanzien wordt,) is aangerand geworden door eenen kerel die zich verstoken hield achter den hoek van het bus van d'her Schuurmans in de veldborne staet, tusschen middernacht en een uer.

Gillard ontvong daer verscheidene slagen op het hoofd, en viel in omagt en alzoo bleef hy op de straat liggen tot 3 's morgens. Als hy op zyn eigen is gekomen heeft hy ontvonden dat het geld dat hy op zich had (22 à 23 franks), als ook zyne zakdoek verweven waren.

Gaech behield is by naer de politie geloopt; de commissaris begon aenstonds de noodige opzoekingen, en ten 8 uren 's morgens, legde hy de hand op eenen losgelatene gevangnen, die sedert meer dan tien jaren uit de stad vertrokken was, den genaemden Mathys Fr-derrickx, bygenaemd Becquerfont, die sedert eenige dagen Charleroi, waer hy woont, verlaten had om naer Thienen te komen.

Deze kerel, 28 à 30 jaren oud, is eene Kolos voor wat de grootte en de sterkte van het lichaem aengaet. Hy werkt in de Houde knaen, en hy heeft alreeds verscheidene keeren gevonnist geweest voor diefte, zoowel te Charleroi als te Thienen.

De gendarmerie van Thienen heeft ook te Comptich aengehouden eenen rondreuder, reizende met eene kleine karre b-spannen met eenen hond, en vergezeld door eenen hond. Deze gast, tot wiens last er een mandaet van aenhouding bestaet, is b-ticht van aenslag op de zeden en van verkrachting op dit blind kind, dat zich in eenen gevorderden staet van zwangerheid b-vindt.

Maendag had te Haerlemm-rmer een vreeselyk ongeluk plaats. Op de boerdery van den heer W. was eene stoomschietten tot doorschen, enz. in werking.

Enige jongelingen waren daerby tegenwoordig en al stoeyende had een van hen de onvoorzichtigheid om een strop, dienende tot het ophysen van zakken, een anderen jongelov over het hoofd te werpen, waardoor deze naar boxen geslessen werd; het gevolg hiervan was dat deze ongeukige met snelheid naar boven steeg en daer over en tusschen de wudas letterlyk vermorzeld en uit eikander gerukt werd, zoodat hy eene schrikkelijke dood stierf.

De justitie bemoot zich met deze droevige zaak.

De verledene week, is de sultan in de omstreken van Ismid uitgeplunderd, waer hy aen het jagen was. De dieven er hem alleen ziende, — het gevolg van den su tan was achter gebleven, — en niet wetende wie het was, hebben zy hem omringd en hem bedreigd eene kwade pots te spelen indien hy hun niet alles gaf wat hy op zich had.

Verre van alle hulp, heeft Z. M. met de grootste beleeftheid, zyne karabyn, zyn uerwrik, ring en twintig gouden ponden gegeven. Zedaer wat er aen de poorten zynur hoofstaet.

Het menschenvresch wordt somtyds nog al elders dan in het land der menscheneters, op het gewigt verkocht. De heer Spencapicta, aertsbisschop van Smyrna, verhaelt in eenen onlangs geschreven brief, dat hy eene muzulmansche vrouw ontmoet heeft die haer kind, een meisje van dry jaren, by het gewigt te koop aanbod.

Een katholieke diestmidt kocht het kind, doch op voorwaerde, dat het door den aertsbisschop zou aengenomen worden, wat deze prelaet gewillig toestond. De koopprys werd bepaeld op 25 franks, tegen 60 centiemmen het pond.

Men verzekert dat Mgr. de Montpellier, bisschop van Luik, ten ware zyne gezondheid hun zulks belette, in den lykdiens van den 12 de lofrede zal uitspreken

lige dagen verliest men het gheuzen van huyselyke voorvallen. Frans, vloog hy om den hals van den jongelov, gy zyl de zoon van mynen broeder zaliger te Leuven gevallen en begraven. De naam van Miermans is de uwe nirt; gy zult voortaan den onzen dragen. De oude Miermans had Valise en portret medegebragt. De majoor had nog dezelfde onder zyne oude voorwerpen liggen en het portret was dat van de vrouw zyn broeders, in de chees nevens haren man van eenen hollandschen kogel doodgeschoten. Eenigen tyd hadden zy opzoekingen gedaan, de familie van den majoor, om den zoon, om Frans te ontdekken; maer daer alles vruchteloos bleef, dacht men het kind of wel verongelukt of wel omgebragt. De tyden eener omwenteling zyn zoo wuest en zoo wreed. Thans werd de doopregister bygehaeld en men bestatigde dat de zoogezegde Frans Miermans Eugenius N.... hiet. Brave Miermans; wat de majoor den ouden vader met beide handen vast, uwe weldaden zullen belouwd worden. En, bezag hy Ludovica met eenen zonderlingen oogslag, hoe zullen wy onzen Eugenius in onze familie ont-halen?

Een jaer na datum trok er in den oogst een wagen met vyf peerden en geladen met rype tarweschooven de schuerpoort van Miermans binnen: de majoor had hem eene hoeve gekocht en geschonken; en ook eenige dagen later las men op een dagblad: Burgerlyke Staet: huwelyken: Ludovica N.... dochter van den majoor N.... met haren neef-Eugenius N.... Het geluk is voor de gelukkigen. Hob. De Cocq.

wylen den eerbiedwaerde bisschop van Brugge, Mgr. ...

Zonderlinge tegenstelling. — Een zeer gerig no ...

Op de bruiloft te Kana veranderde het water in wyn ...

Als eene niet onbelangryke byzonderheid moge die ...

FRANKRYK.

De Echo Artésien kondigt een statistiek der zaak ...

150 kilos goezeld en ongezegeld papier zyn voor ...

1200 Honden zyn verminkt of doodgeslagen ge ...

Omtrent 200 personen zyn naar Aix gekomen om ...

6 verhandeling n, die geheel tegenovergestelde ...

Meer dan 90,000 verslaggevingen werden te Aix ...

Op de openbare plaetsen, in de magazynen, in de ...

POLEN.

Warschau, 3 april. In het palatinaet Minsk, heeft ...

De gouverneur van Minsk heeft aen de catholyke ...

DENEMARKEN.

De conferencie gaet zich te Londen vereenigen en ...

Sonderbourg is verbrand; tachtig inwooners zyn ...

Gravenstein, 6 april. Verleden nacht hebben de ...

AMERIKA.

Volgens berigt uit Buenos-Ayres van 12 february, ...

Een der blad n van Oporto meldt dat laetstelyk ...

MENGELINGEN.

HART EN GEVOEL.

Wy laten hier vandaag by uitspanning in plaets van ...

meert welwillend toegezonden. Wy bedanken hier ook ...

Onder de rubriek « Hart en gevoel » hebt gy uwe ...

Nu volgen in denzelfden brief eenige aanmerkingen ...

Wat meer is de heer Claes verwyst de hellenverzen ...

Wat er geringer, van minder waarde dan het dor ...

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 2 tot den 9 april.

GEBOORTENS.

Mannelyk 2. — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

Roux, Josephus met Bartholomei, Maria-Elisabeth ...

OVERLYDENS.

Janssens, Joannes, oud 81 jaren, ongehuwd. —

ST-TRUIDEN. — 6 april.

Tarwe de 100 kil. fr. 25-78. koren 15-15. Haver ...

TONGEREN. — 7 april.

Tarwe de 103 kilo fr. 25-78 koren 94 kilo fr. 18-80 ...

HASSELT. — 8 april.

Tarwe de 100 kilo fr. 24-25. koren id. fr. 16-30 ...

DIEST. — den 6 april.

Tarwe den hectoliter. fr. 19-25 Rogge id. 11-90 Haver ...

BORGWERM, den 6 april.

Tarwe de 103 kilos. 25 00. Rogge, 94 k. 14,75. Haver ...

TE HUREN

Na den doogst van 1864 eene Winning met hof en ...

LAETSTE NIEUWIGHEDEN.

Te bekomen by NEUCKENS, Dietersche straat, n. 516 ...

BROUWERY-GEREEDSCHAPPEN TE KOOP

Une chaudière de forme cylindrique jaugant 57 hectolitres. 35 litres. Une chaudière idem de 35 hectol. 12 lit. Une pompe de 28 pieds de long. Une pompe à bière. Des tuyaux. Le tout en cuivre rouge. Une cuve-matière de 11 hectolitres. Une cuve de 33 hectol. 65 litres. Deux bacs refroidissoirs, l'un de 18 et l'autre de 17 hectol. 69 litres. Des robinets. Et autres utensiles qui complètent le matériel d'une brasserie en très-bon état. S'adresser à M. Louis Daenen-Hendrix, à St-Trond.

AU GRAND

ST-MAURICE.

Près de la station, à Hasselt et rue de Diest, N° 462, à St-Trond.

G. VANLAER-EGGEN, élève de l'école de teinture de Paris, breveté de S. M. le Roi des Belges, a l'honneur d'informer ses clients qu'il vient de reprendre l'Atelier de Teinture, du sieur Wynrocx, rue de Diest. Teinture et Dégraissage de châles, cachemires, crêpes de Chine et autres, rubans, robes, feutres, paletots, pantalons, etc. Teinture de tapis et de rideaux en deux couleurs. Impression sur soie et laine. Le tout à des prix très-moérés. Les personnes sont priées de vouloir remettre toutes les pièces à teindre chez monsieur Wynrocx au nom de G. Vanlaer.

IN DEN GROOTEN

SINT-MAURISIUS,

te Hasselt, aen de statie van den yzeren weg en te St-Truiden, diestsche straat n°462.

Vanlaer-Eggen, leerling der verschool te Parys, gebreveteerd door Z. M. de Koning der Belgen, heeft de eer bekend te maken dat hy de Verwery van M. Wynrocx, Steenstraet, heeft overgenomen.

Verwery en outdoen der vetplekken uit schals cachemieren, chineesche kreppen en ander, uit lienen, rokken, feuters, kazakken, paletos, enz.

Verwery der tapyten en gordynen in twee kleuren. Ludrukseel op zyde en wolle stoffen. Alles aen zeer geringen prys. De personen worden verzocht de te verwen stukken te brengen by M. Wynrocx op name van G. Vanlaer.

TE HUREN OF TE KOOP.

Met groot gemak van betaling, een schoon en groot huis met Hof, gelegen op de Beekstraet, St-Truiden, dienstig voor beeststokery, suikerfabriek, vuermolen, pensionnaet, winning, enz. Het zal verhuurd of verkocht worden met of zonder landereijen, volgens belijfte des huuders of des koopers, en kan seffens aengeslagen worden. Zich te bevragen op het bureel van dit Blad.

ADJUDICATION PUBLIQUE.

L'Administration des hospices civils de Tongres procédera le 18 avril 1864, à dix heures du matin, dans la salle ordinaire de ses audiences, à l'adjudication publique de la construction d'un vaste bâtiment.

Cette adjudication aura lieu sur des soumissions écrites sur timbre, adressées à M. le Président de l'Administration des hospices, sous enveloppes chargées, deux jours au moins avant celui fixé pour l'adjudication. Les plans, le devis, le métré et le cahier des charges sont déposés au bureau du receveur de l'établissement, où les amateurs peuvent en prendre connaissance sans déplacement. P NEVEN, notaire.

SABOTS FRANÇAIS

M. HENRARD à l'honneur d'informer sa nombreuse clientèle qu'il se trouve le samedi après le dernier vendredi de chaque mois à l'hôtel St-Antoine, à la station, avec un assortiment complet de Sabots Français, toute 1re qualité, à des prix au-dessous de toute concurrence. Gros et détail.

TE KOOP

eene goede MEELBUIJ. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

In't belang van het menschedom geven wy hier ook een kleine uitrek van 60,000 geneezingen, bewerkstelligd zonder medecyn, door de REVELENTA, allersmakelykste pap voor ontbyt, welke mits eenige stuivers per dag, vyftigmael zyn prys bespaerd by andere remedien. Geneezingen — N. 54 307. Et. Foujade, onderneemer. Le Gua, van eene hevige py in den onderbuik, niet meer verterende, maar al zyn voedsel uitwerpende en algemat van zwakheid. — N. 53,918. M. Lieutreau van Aix, van eene smachtende hoest, gebrek aen rust en eetlust, krampen in de maeg en verstopping; en eene jonge dame, van eene smachtende hoest, zeer aen den opperbuik en bio-dverlies. — N. 54,934. M. Bosgontier; rentenier te Parys, van eene hevige py in dien maeg; en zyne vrouw van eene leverziekte. — N. 53,960. Juffer Gallard, groote St. Michel straat 17, Parys, van eene longteering, na ongeneesbaer verklaart te zyn geweest en maer eenige maanden meer te leven hebben. — N. 53,982. M. Aug. Heque, van eene waterzucht en leverziekte. — N. 44,619. Mevrouw Woodhouse, van walgingen en brakingen gedurende hare zwangerheid. — N. 46,210. doktor Martin, zyne dochter, van eene GASTBALGIE, magontstekingen die haer 15 of 16 keeren daegs deden braken gedurende acht jaren met al de daeruit voortspruitende kwalen.

MANDENAKERY.

L. KEMPENEERS, mandemaker, berigt het publiek dat hy van woonst is veranderd en thans verblyft in de koeistraet tegenover de Zwartzusters. By hem zyn altyd te verkrygen fyne en grove manden, korven, calbassen, wykorken, en wynmanden, extra fyne witte ingesteken lywaudmanden Alles aen eenen prys die alle konkurentie onmogelyk maekt en nog aen mindere prysen als voorheen, omdat zyn huis nu een weinig afgelegen ligt.

DEHAUT - PILLEN — Deze nieuwe samenstelling, gegrond op beginselen, niet gekend door de oude geneesmeesters, vervult met een merkwaardig geluk al de voorwaerden van de purgerende geneeskundige behandeling. In tegenstrydigheid met de andere purgermiddels, werkt dit middel maer als het met goed voedsel en versterkende dranken genomen wordt. Het mist nooit zyn uitwerksel, zoals dikwyls het geval is met het Sedlitz-water en andere purgermiddels. De dosis is gemaklyk te regelen, volgens den onderdom en de kracht der personen. Kinderen, oude menschen en de zwakste zieken kunnen het middel zonder de minste hindernis verdragen. — Iedereen kiest, om te purgeren, het uer en het etmaal, die hem volgens zyne gewoonten het best passen.

Daer men zich by het purgeren ten gevolge der goede voeding niet vermoet, besluit men ligtyk te herbeginnen zoo dikwyls het noodig is. De geneesheeren, welke dit middel gebruiken ontmoeten geene zieken meer die aezelen om te purgeren, onder voorwendsel van slechten smaak of door de vrees van zich te verzwakken. De langdurigere der behandeling is geene hinderpaal meer, en als de ziekte by voorbeeld vereischt, dat men twintigmael achtereen purgeert, zoo is men niet meer tegengehouden door de vrees van er voor het einde te moeten uitscheiden. De voordelen zyn nog kostbaarder, wanneer het ernstige ziekten geldt, zoals grietellen, verstoppingen, huidziekten, zware verkoudheden, en al andere aendoening, welke men voor ongeneesbaer aanziet en die nogtans voor eene regelmalige en dikwyls herhae de purgatie wyken. Men raadplege te Manuel de la medication purgative, van doctor DEHAUT, een boek van 264 bladzijden, kosteloos afgeleverd. Parys, apothek van doctor DEHAUT en in al goede apotheken van Europa. 5 fr. ex 2 fr. 50 c. Depot by M. Polus, apotheker.

VERKOOP

van schoone

EIKE-BOOMEN

ONDER RUMMEN.

De notaris COENEN te Geelbeitz verblyvende, zal met tussekomenk tot zynen ambgenoot de notaris Vinckenbosch te Thienen, van den heer advokaet Coenen van Terleenen, onder Rummen, openbaerlyk aen de meestbiedende, op Maendag wezende 25 April 1864, aanbieden te verkoopen op credit mits goede en bekende borg:

300 koopen Eike-boomen, ter dikte van 4 1/2 a 2 meters, dienstig voor rademakers, kuipers en timmergerief, staende wassende op een goed van den heer verkooper, genaemd Romenbosch, palende den weg van Rummen naar Binderveld, digt by den steenweg van Rummen naar St-Truiden en Herck-de-stad.

De vergadering zal wezen ter plaets om een uer na middag. Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

VERKOOP

van een schoon en onlangs nieuw gebouw

met grooten Hof en een klein of neffens gelegn huis, te St-Truiden.

Op donderdag 28 april 1864, om dry uren na middag, in den zaal van het Vrederegert op het Stad huis te St-Truiden, zal madame M. A. J. Bellefroid, weduwe van notaris Aerts, van St-Truiden, als voogdesse van hare minderjarige kinderen verwerkt by haren gnoemden overlede, nen man, publiek en ten meestbiedende, met gemak voor de betaling, voor den heer Vrederegert van het kanton van St-Truiden, gelykvormiglyk aen de wet van den 12 juny 1816, en door het ministerie van den notaris GOEMAS, overgegaen tot den verkoop van:

Een schoon en onlangs nieuw gebouw huis, met eenen grooten hof, wel bepland met allerbeste soort van Fruit-boomen, met een klein of neffens gelegn huis, groot samen 25 aren 886 milliaeren, gelegn te St-Truiden, in de koeistraet, sectie H. nummers 276 en 277 palende oost aen, Kersteens, aen de representanten Van Bienen, zuid de stadswandeling, genaemd Tichelrey, west aen de representanten de T Serclaes, en Ledent, en noord de koeistraet.

Den kooper zal in bezit komen op den 1sten october 1864.

De liehebbers kunnen gemeld huis gien bezichtigen alle Dyosdagen en Dond-dagen van tien 's morgens tot vier uren na middag.

VERKOOP
van
HOUT EN MEUBELS.

Op maendag den 25 april 1864, om 9 uren 's morgens, zal de heer *Louis Dewet* van St-Truiden, in zyn Magazyn aldaer gestaan op den Nieuwen Steenweg, publiek en ten meestbiedende, op crediet, voor de koop en hoven de dry frans, door den notaris *COEMANS* doen verkoopen:

1. Brandhout van verschillende soorten van hout, gebonden in mitsaerden, alsook bewerkt in Wisaerdhout.
2. Planken van alle dikten en lengten, en van allerlei soorten van hout, zoo als Keersclaren, Peerclaren, Appelaren, Without en Canada.
3. Eene groote kwantiteit Eike-planken en schutsel, fransch-Eiken kuiphout.
4. En een herbergiers loog, met loebhoortens, horlogie met kas, en allerhande soorten van meubelen.

VERKOOP
van zeer schoone
BOUWLANDEN
en
SCHAERBOSCH

gelegen onder Rummen en Herck-de-stad.

De notaris *COENEN*, te Geet Beiz verblijvende, zal, ingevolge de wet van 12 juny 1816 openbaerlyk aen de meestbiedende in twee zittingen van acht tot acht dagen, te koop veilen de volgende goederen:

1. Onder de gemeente Rummen.
1. koop. 3 hectaren 51 aren 80 centiaren land en Schaerbosch, genaemd *Frevensbosch*, sectie C, nummer 97 van het kadaster.
2. koop. 38 aren 80 centiaren land, ter plaats genaemd *Sakenborgveld*, sectie D, nummer 29 a van het kadaster.
3. koop. 10 hectaren 63 aren 50 centia, land, genaemd *Fluerceld en Verleerceld* ter plaats genaemd *Oppen*, sectie F, nummer 87 van het kadaster.
4. koop. 1 hectaer 22 aren 40 centiaren land, ter plaats genaemd *Hessenveld*, sectie F, nummer 201 van het kadaster.
5. koop. 60 aren 10 centiaren land, ter plaats genaemd *Sakenborgveld*, sectie D, nummer 41a van het kadaster.
6. koop. 94 aren 90 centiaren land, genaemd *Martinhof*, ter plaats genaemd *Schelfeld*, sectie D, nummer 15a van het kadaster.
7. koop. 1 hectaer 18 aren 80 centiaren land, genaemd de *ziff Zillen* ter plaats genaemd *Hessenveld*, sectie F, nummer 203 van het kadaster.
2. Onder Herck-de-Stad.
8. koop. 63 aren 80 centiaren land, ter plaats genaemd *Blybosch*, sectie C, nummer 1007 van het kadaster.

Hierover zal men de zittingen houden ten huize en herberge van *Louis Massaer*, in het dorp te Rummen, te weten:

Den eersten op Woensdag wezende 6 april) 1864
Den tweeden op Woensdag wezende 13 april)
Telkens om 1 uer na middag.

De condities en tiels van eigendom berusten ten kontoore van gemelden notaris *Coenen*, alwaer men verdere inlichtingen kan bekomen.

UIT TER HAND TE HUREN

Om er seffens van in bezit te komen.

Een *PACHTHOF* met 20 hectaren land en weide, gelegen te Rummen.

Zich te bevragen voor alle inlichtingen ter studie van den notaris *COENEN* te Geet-Beiz.

VERKOOP
van
VLEESSEN

EN JONGE STIEREN,
op het kasteel van *Mielen* by *St-Truiden*.

Maendag 11 april 1864, om half elf 's morgens zal de heer *LEJEUNE* van *Mielen*, openbaerlyk en met krediet door den notaris *DELGEUR* verkoopen:

- 8 Veerssen en 4 jonge Stieren, alle van 13 tot 15 maanden van *ECHE HOLANDSCHE RAS*.

Voorstkomende van volgaende koeijen door den verkooper in Holland gekocht.

VERKOOP
van
HUISMEUBELS
EN BOEKEN.

Op woensdag, 13 april, om 10 ure 's morgens, ten verneke van de representanten van den heer *Joseph Hubar*, ten zynen sterfhuis, gestaan in de Dietersche Staet.

Allerhande huismeeubels, zoo als hoven voor-schreven, en verscheidene groote spiegels.

BERIGT.

Er zyn voortdurend te huren by *G. Ruy-men*, in den *Rooden Hoek*, Schuthoven, twee extra goede Hutten om dikke en kleine boomen te vervoeren.

MEN VRAEGT

eene bekwame *Winkeldochter* voor eene magazyn van ellegoederen, op de *Groote Markt* te *St-Truiden*. — Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

ECORCE DE PANAMA
à fr. 1,80 le kilogramme. Chez *A. Vandergoten*-Degreef, *St-Trond*, rue de sel.

DE PHENIX.

Belgische maatschappij van verzekering aen vaste premien tegen den brand, weerlicht en tegen de gaz-uitbersting, gemaekt door koninglyk besluit van den 21 Feb 1855. Maatschappelyk kapitaal fr. 2.000.000.

Zy verzekert ook, mits belaling eener geringe premie, de huergevaeren en het beroep op de geburen.

De brandschaden worden altyd op het spoedigste geregeld en dadelyk uitbetaeld.

ALGEMEENE AGENTSCHAP van MILITAIRE PLAETSVERVANGINGEN, gewaerborgd door den heer *J. B. Martin*, te Leuven.

N. B. Om alle inlichtingen en handeligen vervoerge men zich, te *St-Truiden*, *Hamelstraat*, 710, by den heer *H. Leunen*, zaakwaerner, principale agent der gezegde maatschappijen.

Degene, die een onder-agentschap van de eene of andere dezer maatschappijen verlangen aen te nemen, bidden zich ten spoedigste by gemelde agent aen. — Goede remisen.

RÉUNION VINICOLE
de la
GIRONDE A BORDEAUX,
S'adresser pour prendre connaissance du tarif général des vins, pour commandes, etc. à *M. Leunen*, même adresse que ci dessus.

EXPOSITION UNIVERSELLE
des
produits de l'horticulture.

La Société Royale de Flore ouvrira, sous les auspices du gouvernement, du 24 avril au 6 mai 1864, une exposition universelle de tous les produits de l'horticulture et des objets d'art et d'industrie qui s'y rattachent.

MM. les horticulteurs, amateurs et marchands, les artistes et les industriels étrangers et Belges sont admis à y concourir et invités à envoyer leurs produits.

Les demandes d'inscription doivent être adressées à la commission directrice, avant le 1 avril prochain, au plus tard.

Le règlement et le programme des conditions sont déposés au Secrétariat de la section agricole de *St-Trond*, rue du Mouton, N° 710, en cette ville, où les intéressés peuvent venir en prendre communication.

TE BEKOMEN

Op de drukkerij van het *Regt*:
Jaarboek voor hofbouwkunde.
De Boomsnoeiery.
De Weerkunde.

Deze zoo nuttige werken voor de hoveniers, zyn allen voorzien met schoone platen, welke de bewerking der planten en boomen uitleggen.

CHRISTINA DE WONDERBA E,
DERDE DRUK.

Te bekomen in den boekwinkel van dit blad, aen den geringen prys van 30 centiemen.

BEKENDMAKING.

M. GETS berigt het publiek dat hy *M. Nys*, gareelmaker, opvolgt in hetzelfde huis buiten *Stapel-poort* en dat hy aldaer de gareelmakery zal voortzetten voor al wat dien stiel betreft: zedels, toomen, garnisseren van voituren, enz. enz.

MEN VRAEGT

Eenen goeden *SLOOTMAKERSGAST*. Zich te vervoegen by *M. Lenaerts*, in de *Ster*.

BERIGT.

H. en J. VANDERBRUGGEN en zuster maken het geëerd publiek bekend dat zy van woonst veranderd zyn en thans op den *Graenmerkt* woonen. Hun magazyn is zoo als voorheen voorzien van allerschoonste manshoeden, gekleede en allerlei soorten van *fantaisie hoeden* en *pastoorshoeden*. Alles naer de laatste mode en aen de voor-deelgste pryzen.

Hun *modemagazyn*, voorzien van de nieuwste en fraeiste artikels voor heeren en dames, is open voor het publiek om de artikels te bezigtigen.

TE HUREN

Een welgelegen *COMMERCIE HUIS*, in de *Hamelstraat*, zich te vervoegen by den eigenaer, *H. HAAN*, N° 698.

MEN VRAEGT

voor eenen priester eene goede *Keukenmeid* van eenen zekeren onderdom, kunnende stryken en naeijen, voorzien van goede *morale getuigschriften* en *bekwaem* om de menschen te ontvagen. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID, gegeven zonder medecyn, noch purgering, noch kosten.
REVELENTA ARABICA DU BARRY van Londen,

geest op eene volmaekte wyze de slechte verteer-ingen (*dyspepsies*), maegontstekingen, darmontstekingen, gewoone opstoppingen, speensiekten, slymen, winden, trillingen, afgang, opzwellingen, duisselligheid, suizeelingen, het zuer, koud rocht, walgingen en braken na het eten en bins' de zwangerheid, pynen maegzuer, krampen in maeg, alle ontzetting der lever, slymriesen eegel, slapeloosheid, hoest, beklemming, korte adem, st. kriebel, ontsteking der luchtpyptakken, teering, zueren, brand, zwartegal, verzakking, fleecyn, nicht, koorts, moederkwael, zenuwsmart, bloed-gebrek, waterzucht, witte maendestonden, bleek-zucht, onruchbaerheid, frisch en krachteloosheid. Zy is ook den besten verkloekmiddel voor de flauwe kinderen.

Uittreksel uit 58.000 genezingen. — N. 52,081: *M. de herlog van Pluskow*, hofnarschalk, van eene maegontsteking. — N. 58,014: *Mer. de mar-kiesin de Bréhan*, van eene leverziekte van 7 ja-ren, met verzakking, zenuwtrillingen, slechte verteerling, slapeloosheid en zwarte gal. — N. 58,604: *M. Dédé*, 13, *Dutricierstraat*, te *Pa-rys*, van eene ontsteking die aen alle geneeskun-dige behandeling wederstaan had. — N. 58,216: (*Saint-Jean de Marianne*) (*Sarvoojien*) 11 february 1862. In ons hospitaal woerren ik het bestuer heb, berinden zich en lydende nitnemende woe ran uwe *REVALENTA ARABICA*, en ik bid u dus my er 78 kilos te willen van zenden. *Zus-ter Fébroine* van *St-Joseph*. — N. 50,416: *M. de graef Stuart de Decies*, pair van *Engeland*, van eene darmontsteking, met alle hare zenuwgebre-ken, krampen, walgingen, pynen aen de borst en schouders. — N. 47,421: *Juffer E. Jacobs*, van schriklyke zenuwpynen, onrteering, brand, moederkwael, zwarte gal. — N. 49,842: *Meer. Maria Joly*, de *Norfolk*, van eene 30jarige op-stopping onrteering, zenuwziekte, hoest, wind-achtigheid, krampen en walgingen. — N. 36,418: *doktor Minster*, van krampen, maegsmarten, slechte verteerling en duelyke brating.

By *M. Warnots*, apotheker, en by *Maricq-Smits*, in het *Gouden Kruis*, *St-Truiden*.

N. 46 270: *M. Roberts*, van eene longteering, met hoest, braken, opstoppingen en 25jarige doofheid. — N. 48,422: *Mer. de gravin de Castle-Stuart*, van eene 9jarige schriklyke zenuwer-litting den geest verbysterende. — N. 44,816: *M. de opperdiaken Alex. Stuart*, van dryjarige zenuwpynen, fleecyn, slapeloosheid en afkeer van het leeren. — N. 43,810: *G. Heneke*, van koude klieren. — N. 16,619: *mev. Woodhouse*, van walgingen en braken gedurende hare zwangerheid. — N. 46,210: *doktor Martin*, van maeg-ontstekingen die hem 15 of 16 keeren daegs deden braken gedurende 8 jaren. — N. 46 218: *kolone Watson*, van het licht, zenuwsmart en aenhou-dende opstopping. — N. 18,744: *doktor Shor-land*, van waterzucht en opstopping. *M. Baldwin* van eene volledige verzakking, verlamming der leden door buitenspoorigheden in de jongheid. — N. 51,815: *myneer de baron de Polentz*, pre-fek van *Langeneau*, van eene aenhouende op-stopping en zenuwpynen. — N. 48 721: de *ba-ron de Zaluskowski*, divisie generael, van schrik-lyke pynen sedert verscheide jaren in de ver-ducingdeelen. — N. 53,860: *Juffer Gallard*, *Groote Sint-michelstraat*, te *Pa-rys*, van eene longteering, na aenyeesbaer verkleid te zyn ge-weest en meer enyees maanden meer te leeren te hebben. — Meer versterkend en min kostelyk dan de chocolaet, thé, koffy, vischolie, dit heerlyk roed sel verspaerd duizendmaal zyn prys in andere geneesmiddelen; het heeft 58.000 genezingen be-veest waer alle ander remedie mislykt had. — N. 57 916: *Indien ik de keizer ware*, zou ik bereken dat alle verzwakte soldaten er gebruik van maekten *Chevitillon*, geneesheer.

BARRY DU BARRY en Cie, *Keizerstraat*, 12 te *Brussel*, *77 Regent straat* te *Londen*, en *Place Vendome* 26, te *Pa-rys*. — 1/4 kil. 2 fr. 25, 1/2 k. 4 fr. 1 kil 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit, 1/2 kil. 8 fr. 5 kil. (franco) 38 fr. Te-gen een bon op den post.

LAKENS
EN
NIEUWIGHEDEN,
Uit de fabrieken van *Verviers*.

Laetste nieuwigheden voor broeken, paletots en vollofje kledingen; duffels, castors, velours-laine, enz., voor overjassen; gezondheid-en-voetering-flanellen, Lakens voor vrouwenmantels, caehaute, fransche mérinos in al de nieuwste molekleuren en kwaliteiten; Lyonsche zyde, taffetas, levantine voor kleeren; opregte engelsche orleanse, paramattas, alle soorten van katoenen, hals- en zakdoeken, enz. enz. Al wat de ellegoederen betreft; en voorders alle kwaliteiten van lynwaed voor hemdens, beddelakens voorschooten enz., en wolle en katoene sargien. Ryke stoffen voor buruous en damen-mantels, chales.

St-Truiden, *Brusthemstraat*, by meufvrouw **ELISE HERMAN**, welke de eer heeft het publiek kenbaer te maken dat zy haren ellewinkel met over-groote soorteringen in allen aerd komt te openen. Al hare artikels worden gewaerborgd als zuivere wol, krimpvy en goede veiw. Al de koopwaren die in haer magazyn gekocht worden zyn van de eerste hand en van besten keus. Vaste en onveranderlyke fabriekpryzen, welke alle konkurentie te boven gaen.

Antwerpsche verzekeringsmaatschappij
LLOYD BELGE,
Gemagtigd by koninglyk besluit van 17 Juny 1856.

Maatschappelyk kapitaal 4 millioenen franken.

De Maatschappij verzekert tegen brand door vuer of onweder ontstaende alle roerende en onroerende eigendommen welke door het vuer kunnen vernield of bescha-digd worden, mits eene vooruitbetaelde, vaste en gedurende den geheelen loop der ver-zekering onveranderlyke premie.

De premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om de verzeekerden eene soliede waerborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt altyd ten spoedigste bewerkstelligt.

Hooflagent der Maatschappij te *St-Trui-den*, *M. Alph. RO-ELLE*, klerk van Notaris.

J. MATHYS,
hovenier aen de statie te *St-Truiden*, heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat by hem te bekomen zyn extra schoone *Thuyas* voor hagen of pyramiden en ook voor lust-huizen te maken; verschillende soorten van plantbare boomen en hagen, hofzaed en plan-ten, te veel om te melden; alles aen gerin-ge pryzen en op trouw. Hy beveelt zich in de gunst van eenieder.

BEKENTMAKING.

JOANNES SLOOTMAKERS, woonende te *Hal-mael*, heeft de eer, aen het publiek kenbaer te maken, dat hy zich aldaer komt te vestigen als herbergier en *WYNAFTREKKER*, en dat hy zich aen elk een aanbeveelt.

Voor de stad, zich te adresseeren by *Mathys* *Vanaenteryk*, in de *Stapelstraat*.

Leest hier!
GUANO VAN HOOG-PERU.

290 fr. per 1,000 kilos
in zakken, als men neemt met partyen van 5,000 — 10,000, — 20,000, — 50,000, kilos of meer.

295 fr. per 1,000 kilos
in zakken, als men neemt met partyen van 1,000, — 1,500, — 2500, — 5,000, — 4,000 kilos.

KOMPTANT BETALING.

De Landbouwers te berigten, dat het niet alleenlyk bewezen is dat deze Guano gongekurd is op goede en slechte gronden, voor al de winter- en zomervruchten, maar het is nu ook b-wezen, door de landbouwers die deze Guano sedert 4 jaren gebruiken, in alle streken van het land, dat hy de volgende uitwerksels geeft:

1. Dat hy de gronden niet mager noch schrael maekt, maar, integendeel, dezelve van jaar tot jaar verbeteret.
2. Wat het graen inzynen wasdom aengaet, de stam-men of halmen groeijen struis op, krygen lange airen, zwaer met graen beladen, omdat die Guano hen niet te spoedig doet opschieten; maar hen den tyd geeft zich te versterken en te verkleeken, daerom heeft de oogst minder gevaer van door stortregens en storm-winden omverre geworpen te worden.
3. Het is hetzelfde met de voederplanten; de rapen of knollen groeijen zeer dik op, de kracht schiet niet in het loof, maar blijft in de knollen, zy zyn vast, niet waterachtig en zeer voedzaam.
4. De beet voo, de sukerfabrieken geeft de zelfde uitwerksels als de rapen of knollen.
5. Wat de aerdappelen aengaet, de kracht schiet niet in de groes, maar blijft in de knollen en geeft groote en zwaer gealdene struiken.
6. Wat het vlas in zynen wasdom aengaet, de stam-men of halmen groeijen lang en struis op, hebben den tyd om zich te versterken en te verkleeken, zoodanig dat men niet moet vreezen den oogst door stormwiden of stortregens te zien omverre geslagen te worden.

Deze uitwerksels zyn van het grootste belang voor de landbouwkunst.

A. SAPORTAS, eenig Agent.
Kantoor: *Lange Brilstraat*, 590, te *Antwerpen*.

ENGLISH-BITTER

waervan er maer een Depot in Belgie is, te weten, By *HUBERT VANWEST*, *Groote Merkt*, n° 2, te *Sint-Truiden*.

Het *ENGLISH-BITTER*, die zoo smakelyk, is ook heden algemeen bekend voor hare verscheidene genezende hoedigheden. Zy vereenigt dus het aangename met het nuttige. Regelmatig genomen des voormiddags of 'savonds voor het slapengaan, helpt zy de digeste, zuivert het bloed en stilt de zenuwen. Het *English Bitter* is daeren-boven een uitmuntend bewaeringsmiddel tegen het beslag of de geraektheit, tegen alle zwaerlygheden, lighaems-verstopping, opstopping der lever, wormen, zuer en ander ongemak in de maeg en ingewanden. Hetzelfde bevecht kraektdaag de zinkingen op de borst, het koe-lik, en ook de speensiekte of ambeizen. Maar het kan niet genoeg geprezen worden als een slymverdryvend middel, want het zuivert op een ongevoelige wyze het lighaem van deze en andere soortelyke kwade humeuren, en belet die ook van in 't lighaem te komen. Het slym, gelyk men heden genoeg weet, is een zeer schadelyk vocht waeraen men de meeste ziekten te wyten heeft.

Het *English-Bitter*, 's morgens en 's avonds genomen, verdryft en voorkomt dus al wat aen 't lighaem schadelyk is, heeft daerdoor den allerbesten invloed op de borst, maeg en ingewanden, en kan gevolgelyk niet dan het lighaem in eene volkomene en frissche gezondheid houden.

VERTREKUREN
van den
YZEREN WEG.

St-Truiden naer *BRUSSEL*, *LUIK*, *ANTWER-PEN* en *GENT*:

'S morgens 8 uren 15 minuten.
Na middag 1 19 " (Exp-trein).
'S avonds 6 34 "

St-Truiden naer *HASSELT*, *MAESTRICHT* en *AREN*:

'S morgens 9 uren 32 minuten.
Na middag 3 48 " (Vitesse)
'S avonds 7 59 "

St-Truiden, boekd. De *Cocq-Croten*.